

Grundläggande granskning av barn-, kultur- och utbildningsnämnden 2025

Strömsunds kommun

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Shape the future
with confidence

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1.	Inledning.....	2
1.1.	Bakgrund.....	2
1.2.	Syfte och revisionsfrågor.....	2
1.3.	Avgränsning.....	3
1.4.	Revisionskriterier.....	3
1.5.	Genomförande.....	4
2.	Granskningsresultat.....	5
2.1.	Inledning.....	5
2.2.	Styrning och uppföljning av verksamhet.....	5
2.3.	Styrning och uppföljning av ekonomi.....	6
2.4.	Intern kontroll.....	7
3.	Sammanfattande bedömning.....	8

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Begreppet all verksamhet avser den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt *god revisionsred i kommunal verksamhet* ska den grundläggande granskningen ge en grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen ska vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen tar sin utgångspunkt i *God revisionsred*, samt de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är översiktligt bedöma om barn-, kultur- och utbildningsnämnden har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Utifrån syftet besvarar vi följande revisionsfrågor i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har barn-, kultur- och utbildningsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredställande

- ▶ Har barn-, kultur- och utbildningsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har barn-, kultur- och utbildningsnämnden säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser barn-, kultur- och utbildningsnämnden och är främst avgränsad till år 2025. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer. Eftersom granskningen är översiktlig bedömer vi ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredställande, intern kontroll på en övergripande nivå.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policies och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Ekonomisk process - budget, mål och uppföljning
- ▶ Kommunfullmäktiges budget för 2025
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 § om nämndernas ansvar för styrning och intern kontroll
- ▶ Reglemente för intern kontroll
- ▶ Reglemente för barn-, kultur- och utbildningsnämnden

1.4.1. Reglemente för barn-, kultur- och utbildningsnämnden

Enligt nämndens reglemente (KF 2024-04-25 § 56) ansvarar nämnden för förskoleverksamhet och skolbarnomsorg samt det offentliga skolväsendet vad gäller förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola för invånare i kommunen. Nämnden ska även stödja, främja och samordna kultur- och fritidsintressen samt ungdoms- och idrottsverksamhet i kommunen.

1.4.2. Kommunspecifik styrmodell

Enligt fullmäktiges budget för 2025 (KF 2024-06-12 § 86) ska varje nämnd och styrelse ansvara för att genomföra kommunfullmäktiges prioriterade mål och uppdrag. Nämnder och styrelse ska utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål och uppdrag ta fram effektmål för sin verksamhet. Respektive nämnd och styrelse ska ta fram konkreta och mätbara mål, med en beskrivning av hur målen ska nås.

Nämnd och styrelsen ansvarar för uppföljning av den egna verksamhetens uppdrag enligt reglemente samt kommunfullmäktiges prioriterade uppdrag och övergripande mål. Rapporteringen ska innehålla mätresultat och analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar resultatet.

Kommunfullmäktiges styrdokument *Ekonomisk process - budget, mål och uppföljning* (KF 2014-11-12) tydliggör styrmodellen. Styrdokumentet anger arbetsordningen för nämndernas arbete med mål och ekonomi utifrån tre verksamhetsfaser 1) före verksamhetsåret, 2) under verksamhetsåret och 3) efter verksamhetsåret.

Före verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Under hösten lägga fram förslag på mål och budget för kommande år

- ▶ Välja ut ett begränsat antal mål som ska redovisas till kommunfullmäktige

Under verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Följa upp sin verksamhet med prognoser per februari, april, augusti och oktober
- ▶ Göra tertialuppföljning per sista april och augusti, inklusive beskrivning av måluppfyllelsen

Efter verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Lämna in redovisning av måluppfyllelse, verksamhetsberättelse och annat underlag som begärs till kommunledningsförvaltningen

1.4.3. Reglemente för intern kontroll

Reglemente för intern kontroll (KF 2012-11-14) anger att nämnder och styrelsen ska ha en tillfredställande intern kontroll. Nämnder och styrelsen ska årligen upprätta och fastställa en plan för den interna kontrollen. De ska till kommunstyrelsen delge internkontrollplanen och ansvara för genomförandet av den. Nämnder ska vid behov vidta åtgärder vid varje identifierad brist.

Till reglementet finns en riktlinje och en handbok. Handboken anger mer konkret hur arbetet med intern kontroll ska bedrivas. En risk- och konsekvensanalys ska genomföras för att identifiera risker och i vilken grad dessa kan kontrolleras. Analysen ska innehålla en värdering av sannolikhet och konsekvens. Vid högre poäng än fem i skalan ska kontrollåtgärder alltid övervägas. Analysen ska ligga till grund för upprättande av internkontrollplanen som ska besvara följande frågor:

- ▶ Vad ska kontrolleras?
- ▶ När ska kontrollen genomföras?
- ▶ Hur ska kontrollen genomföras?
- ▶ Vem ska utföra kontrollen?
- ▶ Hur ska rapporteringen genomföras?

1.5. Genomförande

Vi har i huvudsak utfört granskningen genom dokumentgranskning (tex protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och årsrapporter/verksamhetsberättelser).

Vi använder oss av följande bedömningskala för att besvara revisionsfrågorna och kontrollpunkterna i tabellerna:

Ja, i allt väsentligt.	Grön
Delvis, viss avvikelse.	Gul
Nej, väsentlig avvikelse.	Röd
Ej tillämbart.	Grå

2. Granskningsresultat

2.1. Inledning

I nedanstående avsnitt redogörs för granskningens iakttagelser. Vi har utifrån granskningens tre övergripande revisionsfrågor delat upp dessa i tre avsnitt där våra iakttagelser per fråga sammanställs i tabeller. Granskningens resultat sammanställs i avsnitt tre där granskningens syfte och revisionsfrågor besvaras.

2.2. Styrning och uppföljning av verksamhet

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens verksamhetsstyrning och uppföljning. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om barn-, kultur- och utbildningsnämnden har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Kontrollpunkter: Verksamhetsstyrning och uppföljning	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Beslutat om verksamhetsmål	Ja	Nämnden beslutade om en lokal arbetsplan för förvaltningen avseende åren 2024-2027 vid sammanträdet 2024-08-29 § 71. Nämnden beslutade om inriktningsmål vid sammanträdet 2024-10-24 § 96.
Beslutat om nyckeltal för att mäta måluppfyllelsen	Ja	Till varje inriktningsmål finns ett nyckeltal som ska mäta måluppfyllelsen.
Följt upp verksamheten löpande under året	Delvis	Nämnden har följt upp inriktningsmålen i delårsrapport per april (2025-06-05 § 69) och per augusti (2025-10-03 § 86). Vid delårsrapport per augusti prognostiserade nämnden att: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Två mål uppfylls för helåret ▶ Tre mål delvis uppfylls för helåret ▶ Två mål inte uppfylls för helåret ▶ Ett mål ska bedömas och rapporteras till nämnden per helåret Nämnden inte prognostiserar inriktningsmålen som avser kultur- och fritid. Målen som inte prognostiseras är: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Andelen gymnasieelever som är inskrivna i kulturskolan ska öka ▶ Andelen ungdomar som deltar i föreningslivet ska öka ▶ Ungdoms- och fritidskonsulenten ska samordna och skapa mötesplatser för ungdomar på alla orter med skola ▶ Utlåningen på biblioteken ska öka och vara högre än föregående år

Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse	Nej	Nämnden har inte beslutat om åtgärder till de målen som har prognostiserats att inte uppfyllas.
Följt upp verksamheten i en årsrapport	Ja	Nämnden behandlade sin årsrapport vid sammanträdet 2026-02-05 § 5
När målen för verksamheten	Delvis	För utbildningsområdet rapporteras att: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Tre mål har uppfyllts ▶ Två mål har delvis uppfyllts ▶ Tre mål har inte uppfyllts <p>För kultur- och fritidsavdelning lämnas ingen bedömning av målen i årsrapporten.</p>

2.3. Styrning och uppföljning av ekonomi

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens styrning och uppföljning av ekonomin. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om barn-, kultur- och utbildningsnämnden har säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar.

Kontrollpunkter: Ekonomistyrning och uppföljning	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Beslutat om budget inom tilldelade ramar för innevarande år	Ja	Nämnden beslutade om budget vid sammanträdet 2024-10-24 § 96
Följt upp ekonomin löpande under året	Ja	Nämnden har följt upp ekonomin vid sammanträdena: <ul style="list-style-type: none"> ▶ 2025-03-27 § 34, behandling av månadsrapport per februari ▶ 2025-06-05 § 71, behandling av delårsrapport per april ▶ 2025-10-03 § 86, behandling av delårsrapport per augusti ▶ 2025-12-11 § 122, behandling av månadsrapport per oktober <p>I delårsrapporten per augusti prognostiserade nämnden ett underskott om -6,4 mnkr för helåret.</p>
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	Delvis	Vid uppföljning per april gav nämnden förvaltningschefen i uppdrag att hålla ekonomin i balans per helår. Vid uppföljning per augusti beslutade nämnden att ge förvaltningschefen i fortsatt uppdrag att hålla budgeten i balans per helår. Nämnden beslutade även att begära tilläggsanslag hos kommunfullmäktige motsvarande prognostiserat underskott.

Följt upp ekonomin i en årsrapport	Ja	Nämnden behandlade sin bokslutsrapport vid sammanträdet 2026-02-05 § 5.
Når målen för ekonomin (inkl. budget)	Delvis	Utbildningsförvaltningen redovisar ett underskott med -5,2 miljoner kronor. Kultur- och fritidsförvaltningen redovisar ett underskott om -105 000 kronor.

2.4. Intern kontroll

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens interna kontroll. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om barn-, kultur- och utbildningsnämnden har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Kontrollpunkter: Intern kontroll	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Genomfört en riskanalys avseende verksamhet och ekonomi	Nej	Vi noterar att det saknas en risk- och konsekvensanalys avseende sannolikheten att riskerna inträffar samt vilka konsekvenser dessa risker kan medföra. I planerna framgår endast vilka kontroller som ska genomföras.
Beslutat om en internkontrollplan	Delvis	Internkontrollplan finns upprättade för utbildningsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen. Vi kan dock via protokoll inte se att nämnden har beslutat om dessa.
Följt upp internkontrollplanen	Ja	Nämnden följde upp internkontrollplanerna vid sammanträdet 2025-12-11 § 127 och § 134.
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	Ej tillämpbar för bedömning	Avvikelse har inte rapporterats efter genomförda kontroller.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att barn-, kultur- och utbildningsnämnden delvis har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande. Vi bedömer även att den interna kontrollen är delvis tillräcklig. Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har barn-, kultur- och utbildningsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt? <i>(Baseras på avsnitt 2.2)</i>	Delvis	Nämnden har beslutat om verksamhetsmål och tillhörande nyckeltal samt genomfört uppföljning genom delårsrapporter och årsrapport. Uppföljningen har dock varit ofullständig, då samtliga inriktningsmål inte har prognostiserats eller bedömts avseende kultur- och fritidsverksamheten. Vidare har nämnden inte beslutat om åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse. Sammantaget uppnår nämnden en delvis god måluppfyllelse inom området utbildning.
Har barn-, kultur- och utbildningsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar? <i>(Baseras på avsnitt 2.3)</i>	Delvis	Nämnden har beslutat om budget inom tilldelade ramar och följt upp ekonomin löpande under året genom månads- och delårsrapporter. Uppföljningen har visat på prognostiserade underskott, och nämnden har vidtagit vissa åtgärder genom att ge förvaltningschefen uppdrag att hålla budgeten i balans samt begära tilläggsanslag. Trots detta redovisar verksamheten underskott vid årets slut.
Har barn-, kultur- och utbildningsnämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? <i>(Baseras på avsnitt 2.4)</i>	Delvis	Nämnden har inte genomfört en dokumenterad risk- och konsekvensanalys avseende verksamhet och ekonomi, och någon årlig internkontrollplan har inte fastställts i enlighet med fullmäktiges reglemente. Uppföljning av internkontrollplanen har genomförts där inga avvikelser har rapporterats efter genomförda kontroller.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi barn-, kultur- och utbildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att åtgärder vidtas vid prognos om negativ måluppfyllelse
- ▶ Säkerställa att verksamheterna bedrivs inom givna ekonomiska ramar
- ▶ Utifrån en risk- och konsekvensanalys, fastställa en årlig internkontrollplan
- ▶ Lämna en bedömning av kultur- och fritidsavdelningens måluppfyllelse

Strömsund april 2026

Samuel Larsson
Verksamhetsrevisor

Per Stålberg, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor